

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 24. ledna 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle § 2 lit. b) zákona ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska důvodu čís. 5 § 281 tr. ř. stěžuje si obžalovaný do toho, že v rozsudku není vůbec na přetřes vzata otázka, je-li kůň předmětem potřeby. Výtkou touto uplatňuje stížnost spíše vadu rázu právního a je proto na místě uplatňování důvodu čís. 9 a) § 281 tr. ř. Výtka jest však bezdůvodna. Nálezací soud neobíral se otázkou tou zvláště zajisté jen proto, že odpověď na ni považoval za samozřejmou. A to právem. Dle § 1 zákona o lichvě rozumějí se předměty potřeby věci movité, sloužící přímo neb nepřímo životním potřebám lidí nebo domácích zvířat. Na náležitost nezbytnosti, větší nebo menší potřeby, užitečnosti neb účelnosti toho kterého předmětu se důraz neklade, nýbrž rozhodno je jen, slouží-li předmět ten vůbec životním potřebám lidí. To nelze však popíratí ohledně koně ať chovného ať porážkového. Dlužnoť jej jakožto nejvíce používaného tahouna při hospodářství raditi aspoň k oněm věcem, které k ukojení potřeb lidských anebo potřeb zvířat domácích slouží nepřímo. Neboť pod těmito věcmi rozuměti jest takové věci, které, jsouce, jako na př. stroje, suroviny nebo součástky samy sebou a v původní své podobě nezpůsobilé, sloužiti k ukojení oněch potřeb, slouží k výrobě, přípravě nebo rozmnožování takových věcí, jimiž se potřeby ty ukájejí přímo. Poukázati dlužno též k tomu, že se koňského masa hojně používá jako potravin, ku kterémužto upotřebení docházejí i koně, slouživší dosud k tahu. Dle toho bylo by lze z oboru § 1 citovaného zákona vylučovati jen takové předměty, které nejsou s to, by sloužily životním potřebám lidí vůbec, což o koních chovných tvrditi nelze.

Čís. 677.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Pokud se dopouští řetězového obchodu ten, kdo směňuje podloudně opatřený tabák za potraviny.

(Rozh. ze dne 2. ledna 1922, Kr II 453/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při zemském soudu v Opavě ze dne 12. dubna 1921, jímž byly obžalované sprostěny z obžaloby pro přečin řetězového obchodu dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., napadený rozsudek zrušil a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl — mimo jiné z těchto

důvodů:

Uplatňujíc zmateční důvod čís. 9 lit. a) § 281 tr. ř., dovozuje stížnost, že je mylným právní názor nálezacího soudu, že je volno nakupovati

tabák pod rukou za účelem snadného opatření si potravin; neboť pro skutkovou podstatu řetězového obchodu jest lhostejno, zda si vyměňuje pachatel tabák za potraviny či za peníze, za něž si pak po případě rovněž opatří potraviny. Této druhé větě arcíť nelze přisvědčiti v povšechném jejím znění, nýbrž dlužno rozeznávat, za jakým účelem pachatel potravin vyměňuje, totiž, zda hodlá jich upotřebiti pro vlastní potřebu či hodlá-li je dále zciziti. Za posléz uvedeného předpokladu nelze jednání pachatelovo vyjmouti z pojmu řetězového obchodu; vždyť činnost pachatelova — skládající se z nákupu tabáku u jiných osob než výrobce neb oprávněného obchodníka, ze směny tabáku za potraviny a ze zcizení potravin — uplatňuje v cenách potravin při nejmenším i náklady, odměny a zisky zbytečných mezičlánků, přechod tabáku z výroby do spotřeby bezúčelně prodlužujících, a přesunuje takto zbytečné, hospodářsky neodůvodněné zdražení tabáku na spotřebitele, k jejichž ochraně zákon o válečné lichvě a zejména zákaz řetězového obchodování směřuje. Nálezací soud vychází tedy tím, že nerozeznává, zda obžalované opatřovaly si potraviny pro vlastní potřebu či za účelem dalšího jich zcizení, nýbrž že odmítá podřadění jednání obžalovaných pod pojem řetězového obchodu pro povšechně zjištěný úmysl směny tabáku za potraviny, z nesprávného použití zákona co do pojmu řetězového obchodu, takže rozsudek jest zmatečným dle čís. 9 lit. a) § 281 tr. ř.

Čís. 678.

Zákon ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n., o podloudném vývozu předmětů potřeby.

Slovem »vyvéztí« míní se, věc někam dopravit a ji již zpět nepřivéztí, nýbrž ji tam ponechatí.

(Rozh. ze dne 3. ledna 1922, Kr II 832/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném sezení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu, jímž byli uznáni vinnými zločinem dle § 2 lit. c) zákona ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Uplatňujíc zmatek dle § 281 čís. 9 a) tr. ř. uvádí zmateční stížnost, že ke skutkové podstatě činů trestných dle § 2 zák. ze dne 18. března 1920, čís. 188 sb. z. a n. je nutným kromě dopravy předmětu potřeby do ciziny bez potřebného dovolení též úmysl předmět potřeby zdejší spotřebě odnítí a cizí spotřebě jej opatřiti, a že zajisté není trestným činem, když někdo dopraví předmět potřeby do ciziny, třeba bez řádného povolení, pak-li jej nechce tam zanechatí, nýbrž opět zpět přivéztí. Zmateční stížnost vytýká rozsudku, že tohoto úmyslu obžalovaného M-a ani nezjistil, ani úmysl ten za prokázaný nevzal, a podotýká, že toto zjištění zajisté častěji v rozsudku opakovanými slovy »podloudně vyvéztí« učiněno nebylo. Právní názor stěžovatelův jest správným a zmatek dle § 281 čís. 9 a) tr. ř. byl by zajisté dán, kdyby z celého rozsudku, jasně nevyplývalo, že soud na-